

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย" เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการพระพุทธศาสนาในประเทศไทยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบและพัฒนาหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนและวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาใน

ประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาคู่มือของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาใน

ประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนา ในประเทศไทย

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้วิธีการวิจัย 2 วิธีการด้วยกันคือ วิธีการวิจัยตามกระบวนการอนาคตปริทัศน์ของ แลปิน (Lapin, 1993) และวิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis (อุทุมพร จามรمان, 2539 ; Krippendorff, 1986) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) จัดคณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ (Future Scanning Team) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย หัวหน้าคณะคือ ผู้วิจัย และคณะผู้วิเคราะห์รวม 6 คน ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ร่วมคณะ ดังนี้

(1) จบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ หรือ สังคมศาสตร์ หรือปริญญาตรี 9 ประโยค

(2) มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับงานด้านการพระพุทธศาสนา อย่างน้อย 2 ปี

คณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ โดยผู้วิจัยเป็นหัวหน้าคณะ มีผู้ร่วมคณะจำนวน 6 คน ดังนี้

(1) นางบุญศรี พานะจิตต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนงานการศึกษา 9 ชท.
(2) ดร. อำนาจ บัวศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล
(3) นายปัญญา สละทองตรง	นักวิชาการศาสนา 8 ว.
(4) นายณพรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์	วิศวกร 8 ว.
(5) นางสาวณัฐปรีญา บุญมุสิก	หัวหน้าฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน 7
(6) นางศรีนวล ลักภิตโร	นักวิชาการศาสนา 6 ว.

2) คณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ร่วมกันพิจารณา ประเด็นที่จะศึกษา เป้าหมาย และแนวโน้มของเรื่องที่จะศึกษา คือ สภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยกำหนดเป้าหมายในการศึกษาดังนี้

2.1) การศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาจะครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

2.1.1) สภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย กรมการศาสนาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง รวมทั้งหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ดำเนินการ และที่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชนอื่น ๆ เช่น องค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ยุวพุทธิกสมาคม พุทธสมาคมประจำจังหวัด เป็นต้น

2.1.2) ปัญหา อุปสรรคในการทำงานด้านพระพุทธศาสนา และข้อเสนอแนะในการแก้ไข

2.1.3) ความคาดหวังของพุทธบริษัทเกี่ยวกับภาพลักษณ์และสภาพในอนาคตที่ควรจะเป็นตามภารกิจด้านพระพุทธศาสนา

2.1.4) แนวทางดำเนินการบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันศาสนา เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการพระพุทธศาสนา และการจัดการหลักสูตรถวายความรู้แก่พระสังฆาธิการและพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา

2.2) การสังเคราะห์บทบาทและภารกิจของคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการเผยแผ่ ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณูปโภค และด้านการสาธารณสงเคราะห์ กำหนดกรอบการศึกษา ดังนี้

- 2.2.1) เป้าหมายของภารกิจแต่ละด้านที่คณะสงฆ์กำหนดไว้
- 2.2.2) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
- 2.2.3) การสนับสนุนทรัพยากร
- 2.2.4) ความคาดหวังต่อผลงานในอนาคต
- 2.2.5) ความคาดหวังต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพระสังฆาธิการที่

พึงประสงค์

3) คณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ดำเนินการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จำนวน 40 เล่ม และมีการบันทึกข้อมูลไว้อย่างละเอียด ซึ่งประกอบด้วย

- 3.1) แผนพัฒนาการศาสนา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)
- 3.2) กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- 3.3) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- 3.4) พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และฉบับที่สอง พ.ศ. 2535
- 3.5) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาทางด้านพระศาสนาของ

กรมการศาสนา

3.6) ผลการประชุมสัมมนาและงานวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาของนักวิชาการและสถาบันการศึกษา

- 3.7) แผนงาน โครงการ กรมการศาสนา ปีงบประมาณ 2545
- 3.8) เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

3.9) ข้อมูลการดำเนินงานด้านการพระพุทธศาสนาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของส่วนราชการและภาคเอกชน

4) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง หรือการสังเกตจากแหล่งข้อมูลอื่น เป็นต้น ในการรวบรวมที่ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ในกรอบของเรื่องที่ศึกษาโดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พระสงฆ์และฆราวาส ดังนี้

4.1) พระสงฆ์ จำนวน 3 รูป ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะสงฆ์ด้านการปกครองและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แก่

- (1) สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร
- (2) พระธรรมวชิรญาณ วัดจักรวรรดิราชาวาส
- (3) พระเทพเวที วัดสัมพันธวงศ์

4.2) ชมราวาส จำนวน 3 คน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการดำเนินการด้านการพระพุทธศาสนา ได้แก่

- (1) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (2) นายสุทธิวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ รองอธิบดีกรมการศาสนา
- (3) ดร. กมล รอดคล้าย ผู้อำนวยการกองแผนงาน
กรมการศาสนา

5) ประเมินข้อมูลที่รวบรวมมาได้ โดยพิจารณาความตรง (Validity) ของข้อมูล ความพอเพียง (Rich) ของข้อมูลและจัดข้อมูลเข้ากลุ่มรวมกันไว้ให้ได้มากที่สุด โดยตรวจสอบจากตัวบ่งชี้ 3 ประการ คือ

- 5.1) ความถี่ที่ปรากฏขึ้นเกี่ยวกับเรื่องรายนั้น ๆ
- 5.2) แนวโน้มที่เกิดขึ้นหรือได้รับการกล่าวถึง ในช่วงเวลาดังกล่าว
- 5.3) ความเชื่อในเรื่องราวของกลุ่มคนทั้งในและนอกวงการมีมากน้อยเพียงใด

ซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามสภาวะ

6) ประชุมคณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อมูลที่จัดกลุ่มไว้ช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุป หลังจากนั้นผู้วิจัยจัดทำร่างรูปแบบที่เป็นแนวโน้มที่ต้องการหรือที่จะเป็นไปในอนาคต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) (อุทุมพร จามรมาน, 2539 ; Krippendorff, 1980) ซึ่งมีหลักการและรายละเอียดดังนี้

6.1) ใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์สรุปข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ว่าข้อมูลที่ได้ ไม่ได้มีความหมายเดียวแต่สามารถแปลความหมายได้หลายอย่าง และความหมายที่วิเคราะห์ได้นั้นนำไปใช้กับเรื่องที่กำลังทำการศึกษาอยู่ได้

6.2) การตรวจสอบข้อมูลที่ตรงกับเนื้อหาของเรื่องที่ศึกษา จะทำในรูปแบบที่เป็นระบบ มีมาตรฐาน มีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน มีตัวแทนความหมายของเรื่องแต่ละประเด็น ใช้กระบวนการเชิงตรรกที่มีเหตุผลประกอบ

6.3) การวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ มีอยู่ 3 ประเภท คือ

6.3.1) การวิเคราะห์เพื่ออ้างอิงไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยเหตุและผลนำผลงานที่วิเคราะห์ได้ไปปฏิบัติจริง เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลแล้วจะมองเห็นแนวทางปฏิบัติเกิดขึ้น

6.3.2) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ 2 ด้าน ทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้เห็นความแตกต่างหรือความเหมือนระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่าสองสิ่ง

6.3.3) การวิเคราะห์แบบแยกสาระตามสัญลักษณ์ที่เป็นตัวบ่งชี้ จากข้อมูลที่มาได้จากแหล่งต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้บางประเภทจะแสดงการบ่งชี้แนวทางหรือโครงสร้างได้ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยต้องแยกประเภทให้ถูกต้อง และกำหนดขอบเขตการศึกษาให้เหมาะสมชัดเจน

6.4) การวิเคราะห์ข้อมูลต้องอาศัยการศึกษาอย่างละเอียด และมองหลาย ๆ ด้าน เช่น องค์ประกอบของเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในและภายนอก และสิ่งที่กำลังแปรเปลี่ยนไปทั้งทางบวกและทางลบ ผลที่ได้จากการมองหลาย ๆ ด้านจะเป็นแนวโน้ม ซึ่งเขียนออกมาเป็นโครงร่างได้

6.5) มาตรฐานของการวิเคราะห์จะวัดได้จากการประเมิน ซึ่งสามารถแยกแยะออกเป็นประเด็น ๆ ได้ และสามารถตรวจสอบได้ เช่น ดูจากตัวบ่งชี้หรือสิ่งที่แสดงอาการบ่งบอกของเรื่องราวต่าง ๆ

6.6) การวิเคราะห์เนื้อหาต้องอาศัยความละเอียดอ่อนมาก และต้องทำภายในขอบเขต (Context Unit) ที่กำหนดให้ศึกษาแต่ละเรื่องจึงมีลักษณะที่เฉพาะของตนเอง ซึ่งอาจจะไม่สามารถอ้างอิงจากเรื่องอื่นมาเทียบเคียงได้

6.7) การวิเคราะห์เนื้อหา จะจัดลำดับตามธรรมชาติของเรื่องที่ศึกษา ผู้วิจัยต้องสังเกตและบันทึกอย่างละเอียดชัดเจน และมีความเที่ยง การวิเคราะห์ต้องระมัดระวังให้รอบคอบ เพราะถ้าวิเคราะห์ผิดตอนใดตอนหนึ่งก็จะส่งผลให้แปลความหมายของตอนต่อ ๆ ไปผิดพลาดไปด้วย ซึ่งจะสะสมต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ซึ่งถือว่าเป็นจุดอ่อนของการวิเคราะห์เนื้อหา

6.8) วิธีการวิเคราะห์เนื้อหานั้น ผู้วิจัยสามารถแบ่งแยกประเด็นบ่งชี้ เป็นเรื่อง ๆ พร้อมทั้งสามารถคาดคะเนข้อมูลเทียบกับพารามิเตอร์ (Parameter) ได้ โดยหาข้อมูลเชิงประจักษ์ให้บ่งชี้ประเด็นภายใต้ขอบเขตที่จะศึกษา โดยต้องมองกลับไปกลับมา ระหว่างข้อมูลกับพารามิเตอร์ ทำหลาย ๆ ครั้งเมื่อได้ผลตรงกันก็จะสามารถสรุปผลได้

6.9) ก่อนการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ต้องกำหนดขอบเขตข้อมูลที่จะศึกษา (Context Unit) ก่อน และวางแผนการเก็บรายละเอียดที่ต้องบันทึก (Recording Unit) ซึ่งสิ่งที่บันทึกต้องสามารถเป็นตัวบ่งชี้สาระอย่างเฉพาะเจาะจงได้ แยกประเภทเป็นประเด็น ๆ ได้

7) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2545 ณ ห้องประชุมกรมการศาสนา ร่วมกันพิจารณาข้อมูลที่ประมวลได้เพื่อพัฒนาความสมบูรณ์ของข้อมูลและความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อมูลที่ผู้วิจัยนำเสนอ ตลอดจนพิจารณาแนวโน้ม

ของเรื่องที่ศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2) ซึ่งหากบางประเด็นยังได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์จะได้ศึกษาเพิ่มเติมพร้อมไปในขั้นตอนนี้ เพื่อให้ได้รายละเอียดครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และครบตามภารกิจ 6 ด้านของคณะสงฆ์

ผู้ทรงคุณวุฒิมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

7.1) กรรมการมหาเถรสมาคมหรือพระสังฆาธิการระดับเจ้าคณะภาค หรือ พระราชาคณะชั้นราชขึ้นไป จำนวน 3 รูป โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

7.1.1) มีผลงานวิชาการด้านการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ และ

7.1.2) มีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์

7.2) ผู้บริหารด้านการศาสนาหรือการศึกษาของพระสงฆ์ จำนวน 2 ท่าน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

7.2.1) เป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งทางการบริหารในกระทรวงศึกษาธิการ ระดับอธิบดีกรมขึ้นไป และ

7.2.2) มีประสบการณ์ในการบริหารงานการศาสนา หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานการศาสนา

7.3) นักวิชาการด้านการศาสนา จำนวน 4 ท่าน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

7.3.1) มีผลงานวิชาการด้านการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ หรือ

7.3.2) สอนในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศาสนา

7.4) รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ได้แก่

(1) พระพรหมวชิรญาณ	วัดยานนาวา
(2) พระธรรมราชานุวัตร	วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
(3) พระราชเมธาภรณ์	วัดบวรนิเวศวิหาร
(4) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์	อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(5) นายเสมอ นาคพงศ์	อดีตอธิบดีกรมการศาสนา
(6) รศ.ดร. สุภาพร มากแจ้ง	สถาบันราชภัฏธนบุรี
(7) ผศ.ดร.ร.ท. บรรจบ บรรณรุจิ	คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(8) นางบุญศรี พานะจิตต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนงานการศาสนา
(9) ดร. อำนาจ บัวศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล
กรมการศาสนา

8) จำแนกประเภทของข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 7) โดยกำหนดเกณฑ์ในการจำแนก 3 ประการคือ ระยะเวลา ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ และผลกระทบที่มีต่อการส่งเสริมและพัฒนาการพระพุทธศาสนาต่อไป ซึ่งครอบคลุมประเด็นดังนี้

8.1) แนวโน้มของเรื่องที่จะเกิดตามลำดับเวลาก่อนหลัง

8.2) ผลกระทบในระยะสั้นและในระยะยาว

9) สังเคราะห์ภาพรวมสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้านตามภารกิจของคณะสงฆ์

10) เขียนสรุปภาพรวมของสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และภาพแนวโน้มเป็นภาพอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

การพัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งสถาบันเพื่อการศึกษาอบรม โดยใช้การวิเคราะห์สาระ และสรุปประเด็นใน 3 ส่วน ได้แก่

1.1) การจัดองค์กรและการจัดการบริหารทั่วไป ได้แก่ รูปแบบองค์กร นโยบาย การบริหารจัดการ วิสัยทัศน์ ภารกิจ งบประมาณ บุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและคณะสงฆ์

1.2) การจัดการบริหารวิชาการ ได้แก่ กลุ่มผู้รับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตร วิธีการฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการฝึกอบรม มาตรฐานผลผลิต

1.3) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและหลักการในการจัดโครงสร้างองค์กรของสถาบันฝึกอบรม และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่

(1) สถาบันพระปกเกล้า

(2) สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

(3) สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

(4) วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

(5) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(6) มหาวิทยาลัยศรีปทุม

(7) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2) กำหนดองค์ประกอบรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามขั้นตอนการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีขั้นตอนที่ 1)

3) สร้างรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนา โดยมีองค์ประกอบครอบคลุมประเด็นที่สังเคราะห์ได้ตามขั้นตอนที่ 2)

4) นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 3) นำเสนอในที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน ซึ่งเป็นการจัดครั้งเดียวกับการวิจัยในขั้นตอนที่ 3

5) นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบของสถาบันให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

การพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดและหลักการในการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมจากวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

2) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ประกอบด้วย

(1) ศึกษารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการจัดการบริหารวิชาการ

(2) วิเคราะห์หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรของหน่วยงานการศาสนาหรือสถาบันการศึกษา ในระยะที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่

(2.1) หลักสูตรถวายความรู้พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสของกรมการศาสนา

(2.2) หลักสูตรถวายความรู้เจ้าอาวาสที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ของกรมการศาสนา

(2.3) หลักสูตรการจัดกิจกรรมการประชุมพระสังฆาธิการทั่วประเทศ พ.ศ. 2542 ของกรมการศาสนา

(2.4) รายงานการติดตามผลโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานนวัตกรรมการเผยแผ่พระสังฆาธิการระดับวัด พ.ศ. 2542

(2.5) รายงานการประเมินผลการถวายความรู้พระสังฆาธิการ หลักสูตรการบริหารและการจัดการวัด พ.ศ. 2538 ของกรมการศาสนา และสำนักงานสภาพัฒนาการศรัทธา

(3) ประเมินความต้องการที่จำเป็นของพระสงฆ์และฆราวาสเกี่ยวกับหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย โดยวิเคราะห์สาระข้อมูลที่เป็นผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลข้อสรุปแนวโน้มภาพอนาคตของการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

3) สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากศึกษาข้อมูลพื้นฐานตามขั้นตอนที่ 2)

4) เขียนรายละเอียดหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรายละเอียดหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยที่ได้จากผลการศึกษาตามขั้นตอนที่ 3) และผู้วิจัยนำมาเขียนเป็นหลักสูตรถวายความรู้พระสังฆาธิการ 1 หลักสูตร และหลักสูตรถวายความรู้พระนักเผยแผ่ 1 หลักสูตร โดยมีกรอบโครงสร้างดังนี้

(1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(2) ขอบเขตของหลักสูตร ประกอบด้วย

(2.1) หมวดวิชาความรู้พื้นฐานทั่วไป

(2.2) หมวดวิชาเฉพาะสาขา

(2.3) หมวดวิชาความรู้ตามความสนใจ (วิชาเลือก)

5) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน เพื่อระดมความคิดเห็นและพิจารณาเกี่ยวกับรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 2 และรายละเอียดหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่ได้จากการดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณารูปแบบของสถาบันและหลักสูตรของสถาบันจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์

คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน มีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

(1) พระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(1.1) พระราชาคณะที่ดำรงตำแหน่งกรรมการมหาเถรสมาคม หรือเจ้าคณะภาค หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ และ

(1.2) มีผลงานวิชาการด้านการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ และ

(1.3) มีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์

(2) ผู้บริหารด้านการศึกษาหรือการศาสนา จำนวน 6 ท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(2.1) เป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งทางการบริหารในกระทรวงศึกษาธิการในระดับอธิบดีขึ้นไป หรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา หรือมีวุฒิปริญญาเอก หรือเปรียญธรรม 9 ประโยค และ

(2.2) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา หรือการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ และ

(2.3) มีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์

(3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน มีดังนี้

(3.1) พระพรหมวชิรญาณ วัดยานนาวา

(3.2) พระธรรมกิตติวงศ์ วัดราชโอรสาราม

(3.3) พระธรรมกิตติเมธี วัดสัมพันธวงศ์

(3.4) พระศรีปริยัติโมลี รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(3.5) ดร. พระมหาไพฑูริย์ รุจิมิตรโต รองอธิการบดีฝ่ายเผยแผ่ และวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(3.6) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(3.7) รศ. นรนิติ เศรษฐบุตร เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

(3.8) รศ.ดร. ดิลก บุญเรืองรอด อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

(3.9) นายสุทธีวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ ผู้อำนวยการสำนักงาน

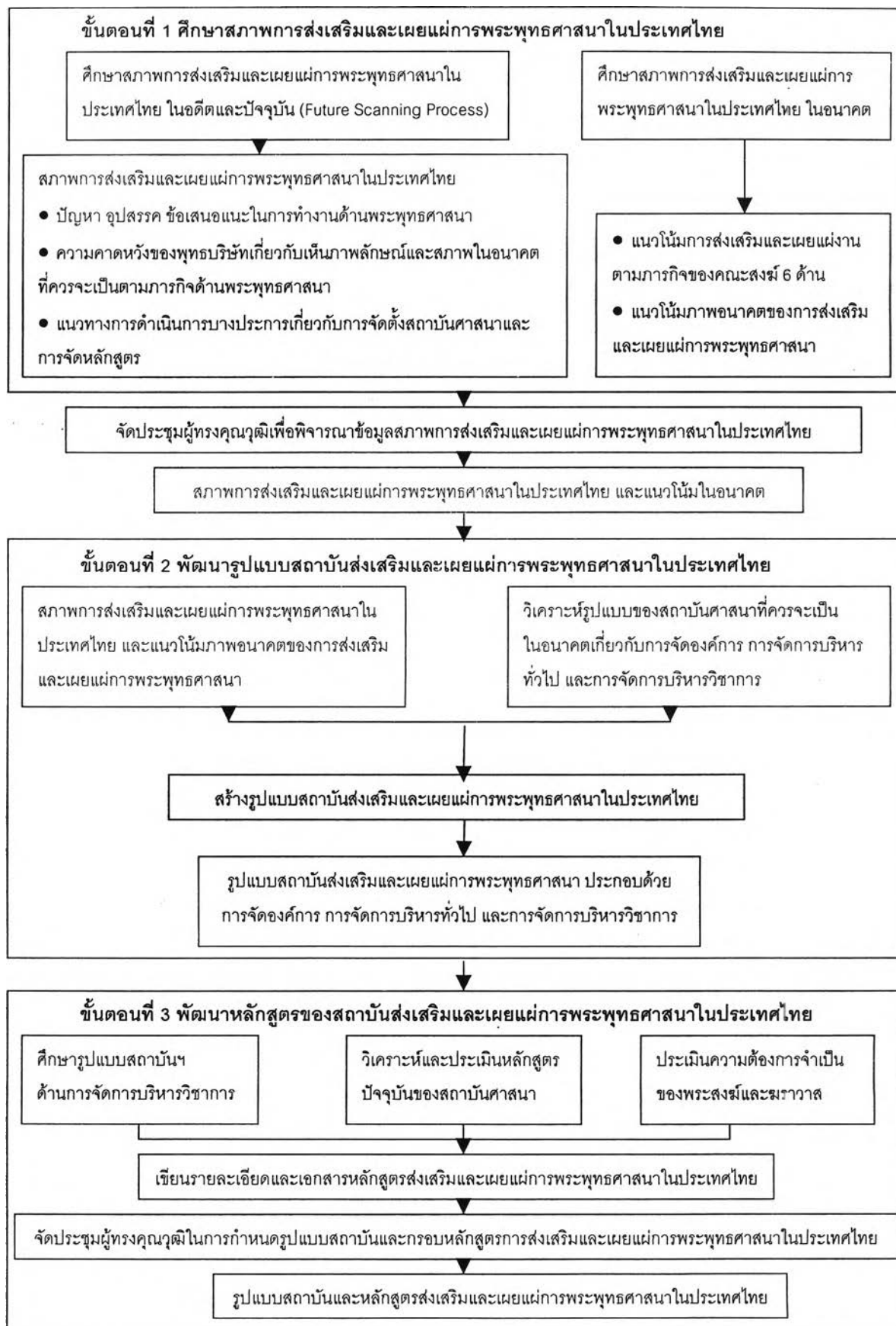
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(3.10) ดร. อำนาจ บัวศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล

(3.11) นายสำรวย สารัตถ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

- 6) ผู้วิจัยนำผลการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงข้อมูลและรายละเอียดของรูปแบบองค์กร และหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยให้สมบูรณ์
- 7) เขียนภาพรวมรูปแบบองค์กรของสถาบันและหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนา

แผนภูมิที่ 3.1 สรุปขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการทำซ้ำกลับไปกลับมา (Iterative) เพื่อตรวจสอบข้อมูลและเข้าใจแบบแผนของปรากฏการณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีการปรับและคัดเลือกข้อมูลให้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งอาศัยแนวทางของ Miles and Huberman (1984) และ Lancy (1993) ดังนี้

1) ลดทอนข้อมูล (Data Reduction) โดยการเลือก การทำให้ชัดเจน การปรับให้เข้าใจง่าย การจับสาระสำคัญ และปรับเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในลักษณะการบันทึกได้อย่างชัดเจน ใช้วิธีการจับสาระสำคัญของข้อมูล แล้วนำมาคัดเลือกและปรับเขียนรายงานให้ง่ายต่อการเข้าใจ โดยไม่ลอกเอกสารมาทั้งหมด

2) จัดระเบียบข้อมูล (Data Display) โดยการจัดกระทำข้อมูลที่วิเคราะห์และลดทอนแล้ว มาจากข้อ 1) มาลำดับเนื้อหา ก่อน – หลัง รวมทั้งลำดับขั้นตอนการวิจัยและนำเสนอผลของการวิจัยให้มีความต่อเนื่องเป็นลำดับ

3) สรุปความ (Conclusion Drawing) โดยการให้ความหมายหรือตีความข้อมูลโดยอาศัยการอุปนัย (Induction) หรือวิธีการให้เหตุผลจากข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากเอกสาร แล้วนำมาสรุปผลและอภิปรายผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) อ่านเอกสารโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเอกสาร จากแหล่งที่มาของเอกสารที่เชื่อถือได้ เช่น หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เอกสารทางราชการ เป็นต้น

2) วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร โดยการอ่านจับประเด็น วิเคราะห์ความเหมือน ความต่าง และสกัดประเด็นจากเอกสารเฉพาะที่เกี่ยวกับหลักการการส่งเสริมและเผยแพร่พระศาสนา ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3) ตีความตามตัวบท โดยทำความเข้าใจกับข้อมูลอย่างละเอียดแล้วจึงตีความ เพื่อจะตอบคำถามหรือปัญหาในลักษณะวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ แสดงความเป็นเหตุเป็นผล แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ในการตอบคำถามทำไม และอย่างไร

4) ลงข้อสรุป โดยการประมวลผลจากการอ่าน วิเคราะห์ และการตีความตามตัวบท ไปสู่ข้อสรุปมี 4 ประเภท (พรชูลี อาชวอำรุง, 2537) ได้แก่

4.1) ข้อสรุปเชิงข้อเท็จจริง (Factual Conclusion) โดยข้อสรุปเป็นการบรรยาย แสดงให้เห็นลักษณะข้อเท็จจริง ข้ออ้างเชิงข้อเท็จจริง ข้ออ้างเชิงบรรยาย ข้อเสนอเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในอดีต และข้ออ้างเกี่ยวกับเหตุ

4.2) ข้อสรุปเชิงทำนาย (Predictive Conclusion) เป็นข้อสรุปที่มีองค์ประกอบคือ ข้ออ้างเกี่ยวกับอนาคต มีหลักฐานสนับสนุนข้ออ้าง และมีการตีความหลักฐานต่อเนื่อง โดยอาศัย นัยหรือสิ่งที่ปรากฏอย่างชัดเจนเพื่อสนับสนุนข้ออ้างเชิงทำนาย

4.3) ข้อสรุปเชิงปกติวิสัย (Normative Conclusion) ประกอบด้วย ความจำเป็น หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากนัยยะซึ่งแสดงอย่างชัดเจนถึงแผนหรือการแก้ปัญหาที่ตอบสนองต่อความต้องการหรือการดำเนินการแก้ปัญหา รวมไปถึงข้ออ้างเกี่ยวกับประโยชน์ที่น่าจะได้รับจากการ ปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปของความเรียงหรือ แผนภูมิแผนภาพปรากฏในเอกสาร กับการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
<p>1. ศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>ประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยตามกระบวนการอนาคตปริทัศน์ (Future Scanning Process) ของแลปิน (Lapin, 1993) โดยวิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) อุทุมพรจามรมาน, 2539 ; Krippendorff, 1986) มีรายละเอียดการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้</p> <p>1) จัดคณะผู้วิเคราะห์ อนาคตปริทัศน์ (Future Scanning Team) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยเป็นหัวหน้าคณะ มีผู้ร่วมคณะรวม 6 คน ตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด</p>	<p>กลุ่มตัวอย่าง</p> <p>เกณฑ์การคัดเลือกผู้ร่วมคณะวิเคราะห์</p> <p>(1) จบการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาโทด้านการศึกษามนุษยศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ หรือเทียบธรรม 9 ประโยค</p> <p>(2) มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับงานด้านการพระพุทธศาสนา อย่างน้อย 2 ปี</p> <p>ผู้ร่วมคณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ ได้แก่</p> <p>(1) นางบุญศรี พานะจิตต์</p>	<p>ผู้วิจัยและคณะวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นที่กำหนด โดยค้นหาข้อมูล ตรวจสอบ วิเคราะห์ โดยการตรวจค้นโดยรอบ (Scanning)</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>2) คณะผู้วิเคราะห์อนาคตปรัทัศน์ร่วมกันพิจารณาประเด็นที่จะศึกษา เป้าหมายและแนวโน้มของเรื่องที่จะศึกษามีเป้าหมาย ดังนี้</p> <p>2.1) การศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนงานการศาสนา 9 ชช. (2) ดร.อำนาจ บัวศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล (3) นายปัญญา สละทองตรง นักวิชาการศาสนา 8ว. (4) นายนพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์ วิศวกร 8ว. (5) นางสาวนัฐปรียา บุญมุสิก หัวหน้าฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและ ประสานงาน 7 (6) นางศรีนวล ลักภิตโร นักวิชาการศาสนา 6ว.</p> <p>กรอบการศึกษา ครอบคลุมประเด็น ดังนี้</p> <p>(1) สภาพการส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ และเอกชน (2) ปัญหา อุปสรรค ในการทำงาน ด้านพระพุทธศาสนา และข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข (3) ความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ</p>	<p>ได้ประเด็นที่จะศึกษาและวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามวิธีการวิจัย</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>2.2) การสังเคราะห์ บทบาทและภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการเผยแผ่ ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณูปโภค และด้านการสาธารณสงเคราะห์</p> <p>3) คณะผู้วิเคราะห์สาระอนาคตปริทัศน์ ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามเป้าหมายในขั้นตอนที่ 2) โดยรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยการ</p>	<p>ภาพลักษณ์และสภาพในอนาคตที่ควรจะเป็นตามภารกิจด้านพระพุทธศาสนา</p> <p>(4) แนวทางบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันศาสนาเพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมพระพุทธศาสนา และการจัดหลักสูตรถวายความรู้แก่พระสังฆาธิการและพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา</p> <p>กรอบการศึกษา</p> <p>(1) เป้าหมายของภารกิจแต่ละด้าน ภาระงานที่กำหนดไว้ในแผนและผู้รับผิดชอบ</p> <p>(2) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ</p> <p>(3) การสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>(4) ความคาดหวังต่องานในอนาคต</p> <p>(5) ความคาดหวังต่อคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพระสังฆาธิการที่พึงประสงค์</p> <p>กลุ่มตัวอย่างข้อมูล เป็นเอกสาร 40 เล่ม ประกอบด้วย</p> <p>(1) แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)</p>	<p>ได้ประเด็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นกรอบการศึกษาตามภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน</p> <p>ได้ข้อมูลสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรในการศึกษาวิเคราะห์ ตาม</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>สืบค้นโดยรอบ และบันทึกข้อมูลไว้อย่างละเอียด</p> <p>4) ผู้วิจัยดำเนินการ รวบรวมข้อมูลที่ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมบางประเด็นใน</p>	<p>(2) กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540</p> <p>(3) พระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542</p> <p>(4) พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535</p> <p>(5) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ด้านการศาสนาของกรมการศาสนา</p> <p>(6) ผลการประชุมสัมมนาและงานวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาของนักวิชาการและสถาบันการศึกษา</p> <p>(7) แผนงาน โครงการ กรมการศาสนา ปีงบประมาณ 2545</p> <p>(8) เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา</p> <p>(9) ข้อมูลการดำเนินงานด้านการพระพุทธศาสนาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของส่วนราชการและเอกชน</p> <p>กรอบการศึกษา สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ</p>	<p>ขั้นตอนที่ 2.2 และในภารกิจแต่ละด้านได้ข้อมูลตามกรอบการศึกษาข้อ (1) - (5) ตามขั้นตอนที่ 2.2</p> <p>ได้ข้อมูลเพิ่มเติมบางประการเกี่ยวกับ (1) ความคาดหวังต่องานในอนาคต</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>กรอบของเรื่อง ที่ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง</p>	<p>(1) ความคาดหวังต่องานในอนาคต ในกรอบภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน</p> <p>(2) ความเห็นบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การ พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พระสงฆ์และฆราวาสดังนี้</p> <p>(1) พระสงฆ์ จำนวน 3 รูป ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะสงฆ์ด้านการปกครองและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แก่</p> <p>(1.1) สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร</p> <p>(1.2) พระธรรมวชิรญาณ วัดจักรวรรดิราชาวาส</p> <p>(1.3) พระเทพเวที วัดสัมพันธวงศ์</p> <p>(2) ฆราวาส จำนวน 3 คน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการดำเนินการด้านการพระพุทธศาสนา ได้แก่</p> <p>(2.1) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p>	<p>ตามกรอบภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน</p> <p>(2) ความเห็นบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การ พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>5) ประเมินข้อมูลที่รวบรวมมาได้ โดยพิจารณาความตรง (Validity) ของข้อมูล ความพอเพียง (Rich) ของข้อมูล และจัดข้อมูลเข้ากลุ่มรวมกัน</p> <p>6) จัดประชุมคณะผู้วิเคราะห์เนื้อหาตปรัทัศน์ เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อมูล ที่จัดกลุ่มไว้ ช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุป หลังจากนั้นผู้วิจัยจัดทำร่างรูปแบบตามประเด็น และกรอบการศึกษา ตามขั้นตอนที่ 2) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)</p> <p>7) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2545 ณ ห้องประชุม</p>	<p>(2.2) นายสุทธิวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ รองอธิบดีกรมการศาสนา</p> <p>(2.3) ดร. กมล รอดคล้าย ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศาสนา</p> <p>กรอบการศึกษา ตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมมาได้ตามประเด็นที่ศึกษา โดยตรวจสอบจากตัวบ่งชี้ 3 ประการ คือ</p> <p>(1) ความถี่ที่ปรากฏเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ</p> <p>(2) แนวโน้มที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาดังกล่าว</p> <p>(3) ความเชื่อในเรื่องรานั้น ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>กรอบการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ตามขั้นตอนที่ 3) – 5)</p> <p>กรอบการพิจารณา พิจารณาร่างรูปแบบสภาพส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธ</p>	<p>ได้กลุ่มข้อมูลตามประเด็นตามกรอบการศึกษา ตามขั้นตอนการวิจัย ข้อ 2)</p> <p>ได้ร่างรูปแบบสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามประเด็นและกรอบการศึกษาตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>ได้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรูปแบบสภาพส่งเสริมและเผยแพร่การ</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>กรมการศาสนา ร่วมกันพิจารณา ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำเสนอ</p>	<p>ศาสนาในประเทศไทย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ ตามประเด็นและกรอบการศึกษา ตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>เกณฑ์การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>(1) พระสงฆ์ 3 รูป เป็นกรรมการมหาเถรสมาคมหรือพระสังฆาธิการระดับเจ้าคณะภาค หรือพระราชาคณะชั้นราชขึ้นไปมีผลงานวิชาการ ด้านศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ และมีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์ ได้แก่</p> <p>(1.1) พระพรหมวชิรญาณ วัดยานนาวา</p> <p>(1.2) พระธรรมราชานุวัตร วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม</p> <p>(1.3) พระราชเมธาภรณ์ วัดบวรนิเวศวิหาร</p> <p>(2) ผู้บริหารด้านการศาสนาหรือการศึกษาของพระสงฆ์ จำนวน 2 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เคยดำรงตำแหน่ง ทางการบริหารในกระทรวงศึกษาธิการ ระดับอธิบดีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการบริหารงานการศาสนา</p>	<p>พระพุทธศาสนาในประเทศไทย เพื่อพัฒนาความสมบูรณ์ของข้อมูล</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
		<p>หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานการศาสนา ได้แก่</p> <p>(2.1) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>(2.2) นายเสมอ นาคพงศ์ อดีตอธิบดีกรมการศาสนา</p> <p>(3) นักวิชาการด้านการศาสนา จำนวน 4 ท่าน ซึ่งมีผลงานด้านการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ หรือสอนในระดับอุดมศึกษาในวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศาสนา ได้แก่</p> <p>(3.1) รศ.ดร. สุภาพร มากแจ้ง สถาบันราชภัฏธนบุรี</p> <p>(3.2) ผศ.ดร.ร.ท. บรรจบ บรรณรุจิ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p> <p>(3.3) นางบุญศรี พานะจิตต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนงานการศาสนา</p> <p>(3.4) ดร. อำนาจ บัวศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล กรมการศาสนา</p>	

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>8) จำแนกประเภทข้อมูลที่ได้จากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 7)</p> <p>9) สังเคราะห์ภาพรวมสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้าน ตามภารกิจของคณะสงฆ์</p> <p>10) เขียนสรุปภาพรวมของสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงภาพแนวโน้มในอนาคต ตามกรอบการศึกษาวิจัย ตามขั้นตอนที่ 2)</p>	<p>กรอบการพิจารณา ครอบคลุมประเด็น ดังนี้</p> <p>(1) แนวโน้มของเรื่องที่จะเกิดขึ้นตามลำดับเวลาก่อนหลัง</p> <p>(2) ผลกระทบที่มีต่อการส่งเสริมและพัฒนาการพระพุทธศาสนาต่อไป</p> <p>กรอบการพิจารณา พิจารณาสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 8</p> <p>กรอบการศึกษา สังเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2) – 9)</p>	<p>ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามร่างที่ผู้วิจัยเสนอ</p> <p>ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมภารกิจทั้ง 6 ด้านของคณะสงฆ์</p> <p>สภาพการส่งเสริมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>

ตารางที่ 3.2 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
<p>1. พัฒนารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)</p>	<p>กรอบการศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาและสรุปประเด็นใน 3 ส่วน ได้แก่ (1) การจัดองค์กรและการจัดการบริหารทั่วไป ได้แก่ รูปแบบองค์กร นโยบาย การบริหารจัดการ วิสัยทัศน์ ภารกิจ งบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและคณะสงฆ์ (2) การจัดการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ กลุ่มผู้รับการฝึกอบรมผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตร วิธีการฝึกอบรม มาตรฐาน หลักสูตร มาตรฐานการฝึกอบรม มาตรฐานผลผลิต การบริการงานวิชาการ (3) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและหลักการในการจัดโครงสร้างองค์กรของสถาบันฝึกอบรม และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ (3.1) สถาบันพระปกเกล้า</p>	<p>ได้กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ได้แก่ การจัดองค์กรและการจัดการบริหารทั่วไป การจัดการบริหารงานวิชาการ และการจัดโครงสร้างองค์กรของสถาบัน</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>2) กำหนดองค์ประกอบรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามขั้นตอนการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีในขั้นตอนนี้ (ขั้นตอนที่ 1)</p> <p>3) สร้างรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่</p>	<p>(3.2) สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>(3.3) สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน</p> <p>(3.4) วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร</p> <p>(3.5) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p> <p>(3.6) มหาวิทยาลัยศรีปทุม</p> <p>(3.7) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต</p> <p>กรอบการศึกษา สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามภารกิจของคณะสงฆ์ 6 ด้าน ตามขั้นตอนการวิจัย ในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมตามขั้นตอนที่ 2 (ขั้นตอนที่ 1)</p> <p>กรอบการศึกษ องค์ประกอบรูปแบบ</p>	<p>ได้องค์ประกอบรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ประกอบด้วย รูปแบบองค์กร</p> <p>(1) การจัดองค์กรและการจัดการบริหารทั่วไป</p> <p>(2) การจัดการบริหารงานวิชาการ การฝึกอบรม และการให้บริหารงานวิชาการ</p> <p>(3) การจัดโครงสร้างองค์กรของสถาบัน และภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ตามโครงสร้าง</p> <p>ได้ร่างรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย โดยมีองค์ประกอบครอบคลุมประเด็นที่สังเคราะห์ได้ตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>4) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน โดยจัดในคราวเดียวกันกับการวิจัยในขั้นตอนที่ 3</p> <p>5) ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบของสถาบันให้สมบูรณ์</p>	<p>สถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน ตามขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนที่ 3</p> <p>กรอบการศึกษา รูปแบบสถาบันที่ผู้วิจัยนำเสนอและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <p>ได้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาปรับปรุงร่างรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <p>ได้ผลการวิจัย รูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>

ตารางที่ 3.3 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 พัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
<p>1. พัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>1) ศึกษาแนวคิดและหลักการในการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมจากวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <p>2) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>กรอบการศึกษา ศึกษาแนวคิดและหลักการในการพัฒนาหลักสูตร และหลักการฝึกอบรมในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย ขอบเขต ความจำเป็น การออกแบบ การจัดทำหลักสูตร การกำหนดงาน ความต้องการของผู้เข้าอบรม การสรรหาวิทยากร เทคนิคการฝึกอบรม เวลา สถานที่ ทรัพยากร กระบวนการ ผลผลิต และการประเมินผล</p> <p>กรอบการศึกษา</p> <p>(1) ศึกษารูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดการบริหารงานวิชาการ</p> <p>(2) วิเคราะห์หลักสูตรและประเมินหลักสูตรของหน่วยงานการศาสนาหรือสถาบันการศึกษาในระยะที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ (2.1) หลักสูตรถวายความรู้พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสของกรมการศาสนา</p>	<p>ได้แนวคิดและหลักการในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามกรอบการศึกษา</p> <p>ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามกรอบการศึกษา</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
		<p>(2.2) หลักสูตรถวายความรู้เจ้าอาวาสที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ของกรมการศาสนา</p> <p>(2.3) หลักสูตรการจัดกิจกรรมการประชุมพระสังฆาธิการทั่วประเทศ พ.ศ. 2542 ของกรมการศาสนา</p> <p>(2.4) รายงานการติดตามผลโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวัดกรรมถวายแด่พระสังฆาธิการระดับวัด พ.ศ. 2542</p> <p>(2.5) รายงานการประเมินผลการถวายความรู้พระสังฆาธิการ หลักสูตรการบริหารและการจัดการวัด พ.ศ. 2538 ของกรมการศาสนา และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ</p> <p>(3) ประเมินความต้องการที่จำเป็นของพระสงฆ์และฆราวาสเกี่ยวกับหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตามขั้นตอนที่ 1</p> <p>ข้อมูลข้อสรุปความคาดหวังต่องานในอนาคต และแนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับคุณสมบัติและภาพลักษณ์ของพระสังฆาธิการที่พึงประสงค์</p>	

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>3) สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>4) เขียนรายละเอียดหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรายละเอียดหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่ได้จากการศึกษาตามขั้นตอนที่ 3)</p> <p>5) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน เพื่อระดมความคิดเห็นและพิจารณาเกี่ยวกับรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่</p>	<p>กรอบการศึกษา สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกรอบการศึกษา ตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>กรอบการศึกษา เขียนรายละเอียดหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร เขียนหลักสูตรตามปัญหาความจำเป็น เร่งด่วน 2 หลักสูตร ได้แก่</p> <p>(1) หลักสูตรถวายความรู้พระสังฆาธิการ</p> <p>(2) หลักสูตรถวายความรู้พระนักเผยแผ่ มีกรอบโครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้</p> <p>(1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>(2) ขอบเขตของหลักสูตร ประกอบด้วย</p> <p>(2.1) หมวดวิชาความรู้พื้นฐานทั่วไป</p> <p>(2.2) หมวดวิชาเฉพาะสาขา</p> <p>(2.3) หมวดวิชาความรู้ตามความสนใจ (วิชาเลือก)</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 ท่าน มีเกณฑ์การพิจารณา และมีผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้</p>	<p>ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรายละเอียดหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามขั้นตอนที่ 2)</p> <p>ได้รายละเอียดหลักสูตรถวายความรู้พระสังฆาธิการ 1 หลักสูตร และหลักสูตรถวายความรู้พระนักเผยแผ่ 1 หลักสูตร</p> <p>ได้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามที่ผู้วิจัย</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยที่ได้จากการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนที่ 2 และรายละเอียดหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแผ่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยที่ได้จากการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณารูปแบบของสถาบันและหลักสูตรของสถาบันจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์</p>	<p>(1) พระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้</p> <p>(1.1) พระราชาคณะที่ดำรงตำแหน่งกรรมการมหาเถรสมาคมหรือเจ้าคณะภาคหรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ และ</p> <p>(1.2) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษาตีพิมพ์เผยแพร่ และ</p> <p>(1.3) มีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์ ประกอบด้วย</p> <p>(1.3.1) พระพรหมวชิรญาณ วัดยานนาวา</p> <p>(1.3.2) พระธรรมกิตติวงศ์ วัดราชโอรสาราม</p> <p>(1.3.3) พระธรรมกิตติเมธี วัดสัมพันธวงศ์</p> <p>(1.3.4) พระศรีปริยัติโมลี รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p> <p>(1.3.5) ดร. พระมหาไพฑูริย์ รุจิเมตฺโต รองอธิการบดีฝ่ายเผยแผ่และวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย</p> <p>(2) ผู้บริหารด้านการศึกษาหรือการศึกษา</p>	<p>นำเสนอ</p>

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
		<p>จำนวน 6 ท่าน มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้</p> <p>(2.1) เป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งทางการบริหารในกระทรวงศึกษาธิการในระดับอธิบดีขึ้นไป หรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือมีวุฒิปริญญาเอก หรือเปรียญธรรม 9 ประโยค และ</p> <p>(2.2) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา หรือการศาสนาตีพิมพ์เผยแพร่ และ</p> <p>(2.3) มีความสนใจงานตามภารกิจของคณะสงฆ์ ประกอบด้วย</p> <p>(2.3.1) ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>(2.3.2) รศ. นรนิติ เศรษฐบุตร เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า</p> <p>(2.3.3) รศ.ดร. ดิลก บุญเรืองรอด อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา</p> <p>(2.3.4) นายสุทธิวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ</p>	

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน	กรอบการศึกษากลุ่มตัวอย่าง	เป้าหมายผลงาน
	<p>6) ผู้วิจัยนำผลการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงข้อมูลและรายละเอียดของ รูปแบบองค์กร และหลักสูตรสถาบัน ส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทยให้สมบูรณ์</p> <p>7) เขียนภาพรวมรูปแบบองค์กรของสถาบัน และหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p>	<p>(2.3.5) ดร. อำนาจ บัวศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล</p> <p>(2.3.6) นายสำรวย สารัตต์ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ มหาเถรสมาคม</p> <p>กรอบการศึกษา พิจารณาวิเคราะห์จาก ข้อมูลที่ได้จากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามขั้นตอนที่ 5)</p> <p>กรอบการศึกษา เขียนภาพรวมรูปแบบ องค์กรของสถาบัน และหลักสูตรของสถาบัน ส่งเสริมและเผยแพร่การพระพุทธศาสนาใน ประเทศไทย จากข้อที่ได้ตามขั้นตอนที่ 6)</p>	<p>ได้ข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบองค์กร และหลักสูตรสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่ การพระศาสนาในประเทศไทย</p> <p>(1) ได้รูปแบบสถาบันส่งเสริมและเผยแพร่ การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2</p> <p>(2) ได้หลักสูตรของสถาบันส่งเสริมและ เผยแพร่การพระพุทธศาสนาในประเทศไทย 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการถวาย ความรู้พระสังฆาธิการ และหลักสูตร ถวายความรู้พระนักเผยแผ่ ตามวัตถุประสงค์ การวิจัย ข้อ 3</p>